

az ó-testamentum felett az, hogy míg az ó-testamentum tele van politikával, az új-testamentumban közigazgatási kérdésekkel semmi politika sincs.

— *Add meg a császárnak, ami a császáré!* — figyelmezteti Mócsy.

— *Krisztus urunk est nem úgy értette* — folytatta Pichler — hogy a templomban politizáljunk, hanem hogy mindenkinek adjuk meg az öt megillető jogát.

Ezután a kormány-rendszert bírálja s kijelenti, hogy nem szavazza meg az appropriációt.

Kis szünet után Sima Ferenc beszélt. Statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy a legutóbbi képviselőválasztáskor legfeljebb 42 ezer a kormánytól független szabad-elvű párti szavazó volt, — a kormány-párt többi választója mind állami hivatalnok volt. Vajjon ilyen körülmények között a többség a nemzet közvéleményét képviseli-e.

Milyen liberális intézkedést tett ez a szabadelvű párt fennállása óta. Megalakulásakor programjában szerepelt az önálló nemzetközi bank megteremtése, a hadsereg nemzetivé való fejlesztése, a kuriai bírások behozatala s a többi nemzeti és igazán szabadelvű intézmény megvalósítása. De ezek valamelyikét megteremtette e a szabadelvű párt? Nem kobozta-e el e helyett a polgári jogokat?

Pichlerrel polemizálva azt erősíti Sima, hogy a politikának az egyházban van jogosultsága. Ha pap lenne, teljes erejével prédikálna egy hazaelenes kormányzat ellen. De hiszen a politikát nem a katolikusok hozták be a templomba, hanem a protestánsok. *Tiszta Kálmán* vonta be nálunk a politikát az egyházi életbe, s most a fia szónokol ez ellen.

Sima nem ismeri el annak jogosultságát, hogy bármely faj ellen törvényhozási akció indíttassék. A hazafias zsidókról elismerően szól. Helyesebb, ha antiszemitizmus helyett a negyedik rend segítségére sietünk, mert a szocializmus követelése szavát meg kell hallgatni. Ilyen időkben, mint a mostani, nem ilyen kormányra van szükség, mely mint a jelenlegi, csak hatalmi érdekeit szolgálja s álliberális czégre alatt megfosztja a polgárokat alkotmányos jogaitól.

Sima Ferenc beszéde után több szónok nem jelenkezik az általános vitára s így az elnök berekeszti a vitát.

Bánffy báró miniszterelnök áll most fel szólásra. Azzal kezd, hogy az ellenzéki vádak alaptalanok és a kormány jogosult megelégedéssel és önérettel tekinthet vissza működésére. Mindent beváltott, a mit programjában felvett. Két nagy kérdés vár még megoldásra, a kiegyezés és a közigazgatási reform. A kiegyezési javaslatokat legközelebb áprilisban a Ház elé terjeszti és amint a kiegyezés tárgyalása lehetővé fogja tenni, a közigazgatási reform is foglalkoztatni fogja a Házat. Hiába nem akarja Apponyi a közigazgatási reform megvalósítását erre a kormányra bízni, mert ennek a kérdésnek a megoldására egy öntudatos közigazgatási kérdésben jártassággal és kellő érzékkel bíró kormány szükséges. Az egységes vezetés, az eljárás gyorsítása, a szocialista mozgalmak és a nemzetiségi aspirációk mind olyan szempontok, amelyek miatt a közigazgatási reform sürgős. A szocializmus megoldása nyugaton sem sikerült, de a kormány intézkedéseivel enyhíti a bajt.

— *A fotografálással kiáltja Messzényi Lajos* viharos derűtség közt.

Bánffy pedig folytatja: Nálunk más a szocializmus, mely az országban elterjedt, mint az, melyet Müdétől Szent-Simonig hirdettek.

— *Szent-Simon?* kiáltja Polónyi nagy derűtség közt.

A mi vidéki szocialistáink ilyen elveket hirdetnek: *Világszabadság, földbirtok felosztása, csendőrség eltörlése (nagy derűség) szabad pálinkamérés, az állam a nem dolgozó napszámoknak adjon 50 kr. napidíjat, zűntesék meg a papi állásokat, töröljék el a párbírt és hasonlót.* Az ilyen törekvésekkel szemben a kormány állást

kell foglalnia, ezt nem szabad a szocializmussal összetéveszteni. Erélyes intézkedésekre van itt szükség. Elismeri, hogy egyes nagy városokban, pl. a fővárosban a szocializmusnak más formája is lép fel, amelylyel foglalkozni kell. A kormány az igazságokkal szemben 1848. törvények keretében erőlyesen járt el.

Majd emelt hangon folytatja Bánffy: — *Egyre hallók egy röpke szót: A három millió! Erre ismétlően csak azt válaszolhatom, hogy ez nem igaz, rágalom. Nem igaz, hogy czimekért bárki fizetett volna. Rohonci is egy röpke szó után indult. Egy ország reputációját egy röpke szóval aláadni nem szabad.*

A jobboldal helyesel az ellenzék pedig zug tiltakozik.

Nem csöfolta meg kiáltja Kubik Béla a miniszterelnök felé.

Bánffy báró pedig dörgő hangon kiáltja:

— *Megmondottam, hogy nem igaz rágalom, ráfogás! ha Kubik képviselő urnak bizonyítékai vannak, terjeszse elő, addig minden szó csak rágalom.*

Erre újra szörnyű zaj és vihar támad minden oldalon.

Mikor a zaj lecsöndesedett, Bánffy a vita egyes szonokaival kezdett polemizálni. Egy kis füzetet (Beszényi Ferencnek az egyes szonoklatokra tett megjegyzéseit) emelte fel és ebből czitálta a néppárti szonokok fejére, hogy ellenmondásokba keveredtek *Asbóthról* azt mondja, hogy a magyar konzervatív politika című könyvében azt hirdette, hogy egy magyar konzervatív párt csak felekezeti különbségek kizárásával alakulhat csak, már pedig a felekezeti különbséget prédikálja. *Zichy* Jánosnal szemben Deák Ferencet czitálja, aki 1848. július 21-iki beszédében azt mondta, hogy a reakció a kivított szabadságok elnyomására, a jogok korlátozására irányított törekvés.

Makfalvayval is polemizál. *Molnár* Jánossal szemben tiltakozik, hogy a templomban a pap politizáljon. A felekezeti békére mindnyájunknak szükségünk van. A zsidókérdésben mindig az volt a felfogása, hogy a zsidók nyelvben és érzésben forrjanak össze a nemzettel. Ezt már főispán korában is hirdette, amikor a beszercei hitközség elnöke német beszédében ödvözölte és ő ezt megróva, a fenti kijelentéssel válaszolt. A magyar nemzeti politikát nem szavakkal, hanem tetteikkel kell csinálni és mivel ő ezt a politikát követi, kéri a parlament bizalmát.

A miniszterelnök a jobboldal helyeslése közt ült vissza helyére. *Asbóth* János személyes kérdésben kijelenti, hogy könyvében és beszédében mindig azt hirdette, hogy felekezeti uralomra törekvő párt Magyarországon lehetetlen.

Kubik Béla pedig azt kívánja, hogy a miniszterelnök jelentse ki becsület-szavára, hogy a három millió vád alaptalan.

Az ülés fél 3-kor ért véget. Holnap *Kossuth* Ferenc és *Horánszky* Nándor tartja záróbeszédét, ami után a Ház a részletes tárgyalásokra tér át.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

Megakadályozott kivégzés.

London, márcz. 23. (Az Esti Hírlap távirata.) A Renter-ügynökség jelenti *Shang-Hai*-ből: Csung-Kingból kelt távirat szerint ott nagyszámu katonaság sereglett össze, hogy megakadályozza a halálos ítélet végrehajtását azon a gyilkoson, aki folyó hó 17-én az amerikai orvosok tudományos missziójának megtámadásakor a misszió benszülött szolgáját megölte. Az idegen konzulok felszólították a hatóságokat, hogy osszlassák szét a katonákat, végeztessék ki a gyilkost és tartóztassák le a lázongók főkolompasait.

Kína felosztása.

London, márcz. 23. (Az Esti Hírlap távirata.) A Timesnek jelentik *Peking*-ből tegnapi kelettel: A kínai császár az elmúlt éjjel a cungli yamen valamennyi tagját kihallgatáson fogadta nyári palotájában. Li-Hung-Csangot és Csang Ie-Huant, a Pawloworow ügyvivővel folytatandó tárgyalásokra Kína képviselőjévé nevezték ki, mert Pawlow különös meghatalmazást kapott. Mindkét államférfivel különösen rokonszenvez *Oroszország*. Mégis kevés a remény, hogy Oroszország eredeti követeléseiből engedjen ha csak alaki tekintetben nem. Kína még nem adott formális választ Franciaország követeléseire és várakozó álláspontot foglal el Franciaország további lépéseit illetőleg.

Csend a Reichsrathban.

(Az Esti Hírlap telefontudósítása.)

Bécs, márcz. 23.

A Reichsrath ma délelőtt 11 órakor ismét ülést tartott az alelnökök megválasztása czéljából.

*Shönerer*ek padjai üresek voltak és így a legnagyobb csendben kezdődött a tanácskozás.

Fuchs elnök az ülést megnyitó szavait a legnagyobb csendben hallgatják meg. A képviselők csak egymással társalognak és semmi sem vall arra, hogy a mai ülés még zajossá változhatik.

A miniszterek egyenként jönnek a terembe és elfoglalják helyeiket. Legutolsónak jön *Thun* miniszterelnök, ki fel és alá sétálgat, több képviselőt megszólít és velük társalog.

Fél tizenkettő felé megjelent *Wolf* ismert alakja és elfoglalja szokott helyét fent a hegyen.

Az elnök ekkor már befejezte beszédét és most a jegyzők olvassák fel a beadott interpellációk és sürgősségi indítványok jegyzékét.

Fuchs elnök ezalatt az emelvény körül gyülekezett több képviselővel társalog.

Meglehető komikus hatást kelt, amikor *Wolf* is az elnöki emelvényhez megy és *beszélgetni kezd a tegnapi ülti ülésen fejjel szembe szidalmazott Fuchs elnökkel*, aki kedélyesen ráteszi a kezét *Wolf* vállára és készséggel adja meg a két felvilágosításokat.

Amíg az elnöki emelvény körül ilyen kedélyeskedés folyik, azalatt a katolikus néppárt egyszerre felkerekedik helyéről és Gänsemarschban elhagyja a termet, valami ülés miatt klubhelyiségükbe vonultak.

A jegyzők által felolvasott beadványokat nem igen hallgatják, pedig több érdekes üggydarab is van közöttük. Így *Thun* miniszterelnöknek előterjesztése, amelynek kíséretében a 14 §. alapján hozott ismeretes szükségbeiri rendeleteket leteszi a Ház asztalára, továbbá az az indítvány, melynek alapján *Dipauli* báró a házszabályok 43. §-a értelmében 36 tagból álló bizottság kiküldését kéri oly czélból, hogy ez a nyelvrendeletek megszüntetése ügyében tanácskozzék és arról jelentést tegyen.

Az elnök ezután bejelent, hogy Halban osztrálfőnök a Badeni miniszterelnöksége idejében szerepelt irodafőnök hosszabb szabadságot kapott s helyette *Tamkovich* dr. bizatott meg a Ház irodájának vezetésével.

A Ház azt tudomásul veszi, mire az alelnökválasztás következett.

Az elnök választásánál, az ellenzék nem szavazott a német nagybirtokeosok pedig üres lappal szavaztak. Megválasztották a beadott 201 szavazat közül 177-et *Terjancic* András drt. és *Lupul* Jánost.

Funke és társai az ülés végén interpellációban kérik, hogy *Kaizl* pénzügyminiszter a császár kezébe a miniszteri esküt fentartás nélkül tette-e le avagy mint a képviselői fogadalmat, az ifjúcséhek szokásos fentartásával?

Perits képviselő az iránt interpellál, hogy tekintettel arra, hogy a görög-török háboru már rég véget ért, mért nem hívják vissza a Kréta szigetén nagy sikerrel működött osztrák-magyar hajórajt és a 87-ik ezred zászlóalját?

Az ülés ezzel éppen olyan csendesen, amint megkezdődött, egy óra után véget is ért.

Az új lutri.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Az osztályorsjáték mai tizedik húzása napján lapunk zártáig kihuzattak:

Nagyobb nyeremények:

10,000 (tízezer) koronát nyert: 4369.
5000 (ötezer) koronát nyertek: 74
1254 42571 57093.

2000 (kétezer) koronát nyertek: 830
20483 25620 32382 41647 42977 44191
47589 50293 57872 62095 64573 70114
72076 73979 73279 82133 96800.

1000 (ezer) koronát nyertek: 1866
2571 4776 5267 6001 9554 12464
16930 19818 22821 25811 29090
31195 32946 40268 42154 43847
45806 48906 51799 57986 59410
59530 60498 60246 61088 61201 66404
66757 72184 73485 75753 75829 75198
78958 80494 81640 81600 83540 88132
89933 91921 98176

500 (ötszáz) koronát nyertek: 1342
1883 3722 7430 7787 10034 12399
14332 20711 21031 26091 26369 27622
36543 40902 40399 46263 46917 46985
46958 47461 48946 49580 49501 52346
57290 58944 59626 60093 60510 63550
66383 68443 71049 72154 73425 75889
81253 81212 82883 91771 92685 91120
94050.

A feleséggyilkos mérnök.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Gárdos Lajos, a hitvesgyilkosság miatt életfogytig tartó fegyházra elítélt mérnök, szenzációs bűnténye ma került a budapesti kir. tábla ítélt tanácsa elé. Tudva-evőleg az a vád *Gárdos* ellen, hogy fiatal feleségét, ép akkor, amidőn egy leánykának adott életet és betegnek feküdt, megmérgezte. A különben vagyonos embert az indította volna a borzasztó tette, hogy feleségül vehesse azt a *Poros* Krisztina nevű, uri családból való és eléggé jómódu leányt, aki velük egy házban lakott és a kibe halálosan beleszeretett.

A törvényszék több napig tartó, fellette igazató tárgyalás után, életfogytig tartó fegyházra ítélte *Gárdost*, és pedig a btkv. 278. §-ába ütköző gyilkosság bűntette miatt. *Gárdos* felebbezett az ítélet ellen, és így került az ügy a kir. tábla I. tanácsa elé. Az illető szenátusnak *Sárkány* József dr. a tábla másodelnöke, volt az elnöke és *Dessewffy* Marcell táblai bíró az ügy előadója. Szavazók voltak: *Burg* Lajos, *Szabó* János és *Tolnay* Antal. A tábla üres terem előtt, alig néhány újságíró jelenlétében tárgyalja a nagy szenzációt keltett ügyet. Az óriási aktacsomó egyes darabjait sorra elreferálja az előadó, hosszasan foglalkoztak az orvosl és művegyészi véleményekkel és különösen a fontosabb tanut, mint *Ritter* Róza és *Holéczy* József vallomásával. Majd rátér az előadó azon események ismertetésére, amelyek *Gárdos* halála után bekövetkeztek. Itt több kérdést intéz az elnök az előadóhoz:

Elnök: Mit tett Gárdos a felesége halálát közvetlenül megelőzőt időben?

Dessewffy, előadóbiró: Mikor neje szült, noha akkor szabadságon volt, a hivatalba ment.

— Mi czélből?

— Állítása szerint azért, hogy kollégáinak hírül adja, hogy kis leánya született.

— És el is mondta ezt a kollégáknak?

— Igen.

— Nos és azután mit tett?

— Délután kiment Szt.-Endrére szülei látogatására.

— Mivel indokolta, hogy elhagyta a feleségét, aki nagy betegen feküdt?

— Azzal, hogy maga akarta megvinni szüleinek az örömhirt. Egyébként levélben is értesítette őket az eseményről.

A tanács erre a törvényszék ítéletnek és annak 12 ívre terjedő indoklásának megbeszélésével foglalkozott.

Egy óraker befejezték a tanácskozást és a bíróság ítélethozatalra visszavonult.

Az ítélettanács délután fél háromkor fejezte be az ügy tárgyalását és az ítélet hirdetését holnap délelőtt 10 órára halasztotta.

ESTI HIREK.

A megszökött hercegeasszony.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Koburg Lujza hercegeasszonyak világhírűvé vált szerelmi kalandja nem szűkölködik szenzációs fordulatok nélkül.

A Magyar Hírlapnak mai száma Párisból a következő rendkívüli feltűnést keltett táviratot közli:

Koburg Lujza hercegnő ellen bűnvádi feljelentést tettek a bécsi törvényszéknél. Azzal vádolja ugyanis egy ismert pénzügynök, hogy hamis bizonyítványokkal arra bírta őt, hogy egy százötven ezer forintos kölcsönt szeressen számára. A hercegnő állítólag azt mondta az ügyneknek, hogy anyai részről nagy pénzüsségeket kell örökölnie és ebből fogja visszafizetni a kölcsönt. Most azonban kiderült, hogy a hercegnő sem a szülőitől, sem a férjétől sem számíthat többé semmiféle anyagi támogatásra, örökségre pedig éppenséggel nincsen jussa. Ezért tették meg ellene a bűnvádi feljelentést. Anyai bizonyos, hogy a belga király maga is lemondott már arról, hogy a házasságok között békülést hozzon létre és hogy **Lujza** hercegnő jelenleg Londonban él. Ott van jelenleg **Keglevich-Mattassich** ulánus főhadnagy is.

Ennek a távirati értesülésnek hitelességét tökéletesen megerősíti, értelmét megmagyarázza az a levél, melyet a nizzai magyar kolónia egyik előkelő tagja intézett lapunk szerkesztőjéhez. Az érdekes levélnek ide vonatkozó része így hangzik:

Koburg Lujza hercegeasszony, aki nagy szolgazemélyzet által kísérve néhány hete érkezett ide, tegnap óta eltűnt Nizzából. A hercegeasszony távozása általános és mondhatni kinos feltűnést keltett, mert általánosan tudják róla, hogy mintegy másfél milliónyi adósság hátrahagyásával távozott abból a körből, melynek állandó érdeklődését sok időn át lekötve tartotta.

Koburg Lujza hercegnő a másfél millió ellenértékű nagyrészt váltókat adott.

Mint közvetlen tapasztalásból tudom, a **Koburg** váltókon egy oly név is szerepel, melynek még magán levélben való leírásától is visszatart az a feltétlen tisztelet és hódolat, melylyel az illető személyiség iránt viseltetem. Azt természetesen senki sem tudja, hogy ez a név miként került ezekre a váltókra.

Tény az és ezt is egészen bizonyos állíthatom, hogy két ilyen nagyobb összegről szóló váltót, pár nappal ezelőtt, a bécsi udvarnagyi hivatalnál beváltottak. Történt pedig ez akkor és azért, amikor **Koburg Fülöp** herceg megtagadta a felesége adósságainak kifizetését. A herceg méltó haragja azonban nem terjedt túl a hercegnő személyén és a Nizzában levő szolgazemélyzetet, mely a **Koburg** hercegek liberáljában három hónap óta hiába várja a fizetését, kifizette, jobban mondván kiváltotta a hittelezők kezei közül.

A szolgahad elvonult és ezzel egyidejűleg tűnt el Nizzából **Koburg Lujza** hercegnő is, aki innen Marsaillesbe távozott, onnan pedig hajón Londonba utazott. Egyik francia lapban éppen azt olvasom, hogy a hercegnő azért utazott el, mert **Viktória** angol királynő ide érkezik. Nem. **Koburg Lujza** hercegnő távozásának okai felől a kevésbbé udvarias hotelicr tudna leginkább felvilágosítást adni.

A szenzációs szerelmi kaland másik hőséről **Mattassich** főhadnagyról egyik volt iskolatársa a következőket írja.

Mattassich-Keglevich gróf szolgálaton kívüli dsidás főhadnagy mintegy harminczkétéves, magas, karcsu, elegáns megjelenésű tiszt.

Katonai szolgálatát a gyalogságnál kezdte meg. A budapesti cs. és kir. hadapródiskolában nyerte katonai kiképzését.

Mint hadapród és hadnagy a gyalogságnál szolgált és csak később helyeztette át magát egy dsidás ezredhez. Már egyszer teljesen megvált a katonai szolgálatól, de később ismét kinevezte magát főhadnaggyá szolgálaton kívüli viszonyban.

Mint ilyen került a **Koburg Fülöp** hercegz udvarához és ismerkedett meg a nálánál nyolcz évvel idősebb hercegnővel.

Mattassich-Keglevich grótot, mint mulatni szerelőt emberet ismerik ugyan mindenütt, de ismeretes arról is, hogy multságainak mindenkor határt is tudott szabni. Tanulótársai a katonai nevelő intézetben, később pedig tisztársai igen kedvelték **Mattassichot**.

Mattassich főhadnagyt a kilenczvenes évek elején adoptálta egy **Keglevich** gróf és ettől az időtől viseli a **Mattassich-Keglevich** nevet.

Rendőri hírek.

— **Brutális szerető.** Szücs Ilona budapesti szül. 22 éves dohángyári munkásnő szerelmi viszonyt folytatott **Weninger** János pécsi születésű henteslegénygyel. Szerelője azonban az utóbbi időben csavargásra adta fejét, miért is a leány szakítani akart vele, dacára annak, hogy anyai örömeinek nézett eléje. A legénysehogy sem akart ebbe belenyugodni s a napokban megjelent a leány végát-utca 12. sz. a. laká-

sán. A leány öcsését megverte s oly fenyegető módon lépett fel, hogy a leány hozzátartozói ijedten menekültek előle. **Szücs** Ilona akkor éppen betegen feküdt ez azonban **Wehningert** nem tartotta vissza, hogy neki ne támadjon. Kihuzta az ágyból: ütötte, verte majd pedig gyűrűjét akarta ujjáról lehuzni, miközben folyton leléssel fenyegette. A leány ijedtében az ágy alá menekült, és segélykiáltásaira a szomszédok közül **Sznakosi** József henteslegény a lakásba ment s többek segítségével a dühöngő legényt lefogta, az előhívott rendőrnek adta át. A rendőrség letartóztatta,

— **Elfogott rabló.** Az 1047. számú rendőr, a külső váci-ut és a Hungária-ut sarkán levő **Gregersen**-féle gyár kapujában egy gyanus alakot látott ácsorogni, feleje ment, de az ismeretlen futásnak eredt. A rendőr utána vetette magát s hosszas hajszá után elfogta. Vallatása alkalmával **Halek** Vincze napszámosnak mondta magát s lakásául egy külső váci-uti házat jelölt meg. A rendőr elment vele a jelzett helyre, ott azonban az illetőt nem ismerték. Így ment ez háromszor, míg végre egy helyen felismerték, de nem **Haleknek**, hanem **Harbut** Mihály czerindmajeczi születésű 47 éves napszámosnak. Kitént, hogy többször büntetett, s a fővárosból kitiltott alak. Valószínű, hogy ő követte el az utóbbi időben előfordult rablásokat, mert már húzamosabb idő óta csavarog foglalkozás és lakás nélkül. A rendőrség letartóztatta.

— **Benkő Rózsit betiltották.** A Váci-köruton levő **Marokkó** kávéházban valami német trup tegnap **Benkő Rózsit** a törvényszék előtt czimmel újdonságot mutatott be, melyben **Benkő Rózsit** kívül **Bérczi** kapitány és **Kovács** F. Sándor is szerepeltek. A rendőrség a darabot betiltotta.

— **Öngyilkossági kísérletek.** **Szinel** György fehérvári-uti korcsmáros tegnap elment **Czennner** Ferencz nevű sógorának Márton-utca 9. sz. a. lakására látogatóba. Mialatt egyedül maradt a szobában, zsinéget vett elő s felakasztotta magát. Szerencsére sógoronje idejkorán észrevette s levágta a zsinégről. Bevittek a Szent István-kórházba. Tettének okát nem tudják. — **Fiala** Józsefné szül. **Schuchwein** Jozefine magánzórnő tegnap a **Viktória**-töltésről a Dunába akart ugrani, de ép abban a perczben **Keszner** Sándor gát-őr megragadta s megakadályozta szándéka kivételében. Hogy miért akarta a vízbe ölni magát, nem akarja megmondani.

Törvény előtt.

— **Pulszkyt végleg felmentették.** A királyi kuria II. tanácsa **Andrasovich** Béla einöklésével ma foglalkozott zárt ülésben **Pulszky** Károly bűnügyével. Előadó **Székács** Ferencz kuriai bíró volt. **Pulszkyt** tudvalegőleg több rendbeli hivatali sikkasztás miatt a budapesti büntető törvényszék vád alá helyezte. Igaz ugyan, hogy az igazságügyi orvosi tanács **Pulszkyt** elmebajossá nyilvánította, de mert a törvényszéki orvosok az elmebaj fenforgását nem tudták megállapítani, a törvényszék vádtanácsa annak a kérdésnek eldöntését, hogy **Pulszky** beszámítható-e vagy se, a végtárgyaló tanácsra vélte a leghelyesebben bízhatni. A királyi tábla azonban az ellenkező véleményen volt és az igazságügyi orvosi tanács véleménye alapján megállapították vette **Pulszky** beszámíthatatlanságát és ezért ellene a további eljárást megszüntette. A határozat indoklásának a beszámíthatatlanságon kívül egyik nagy feltűnést keltett pontja volt, hogy **Pulszky** és a kormány közt tulajdonképen elszámolási viszony állott fenn és így az esetleg felmerülő differenciák nem büntügyi, hanem polgári peruttra tartoznak.

A királyi kuria két napon át tartó

tanácskozás után a királyi tábla álláspontjára helyezkedett és **Pulszkyt** ellen a további eljárást végleg megszüntette.

Az indokolás tisztán **Pulszky** beszámíthatatlanságán alapul, míg a tábla indoklásának ama részét, hogy **Pulszky** és a kormány közt elszámolási viszony állott fenn, a melyből csak polgári per keletkezhetett — a kuria elvetette. És pedig azon indokból, hogy a miniszter és alantás hivatalnok közt felmerült elszámolási differenciák igenis büntügyi utra tartoznak.

— **Sztáray Tibor gróf ügye.** Küzöltük annak idején, hogy az Amerikából nemrég visszatért **Sztáray** Tibor gróf okirathamisítás gyanuja miatt vizsgálói fogságba helyezték. **Zelenka** dr. bíró az okirathamisítás dolgában befeljezte a vizsgálatot, mire **Sztáray** gróf védője, **Guthy** Soma dr. védenéze szabadlábra helyezését kérte. E kérelmet azzal okolta meg, hogy **Sztáray** gr. nem a bünper elől szökött Amerikába, mert hiszen elutazásakor nem is volt tudomása arról, hogy eljárás van ellene folyamatban. Ugyanily tartalmu beadványt intézett a vizsgálóbíróhoz a vizsgálói fogságban levő gróf édesanyjának jogi képviselője, **Bábes** Emil dr. ügyvéd is. **Halász** Lajos királyi alügyész személyes megbízhatlanság okából a vizsgálói fogság fentartását indítványozta, **Zelenka** vizsgálóbíró azonban elrendelte **Sztáray** Tibor gróf szabadlábra való helyezését, azonban kijelölte a gróf tartózkodási helyétül Tiba községet, ahol a grófnak birtoka van, és a honnan engedély nélkül el nem távozhatik. A vizsgálóbíró ezt az intézkedést, ami egyenlő értelmű a személyes szabadlábnak bizonyos mértékben való megszorításával, a bűnvádi eljárás 49-ik szakaszának 3-ik pontjára alapítja. Érdekes a végzésnek ez a része, mert ez a **kriminalisztikai gyakorlatban idáig nem fordult elő**, s alig tudunk rá esetet, hogy a vizsgálóbíró tartózkodási helyét jelölt volna ki a szabadlábra helyezett vizsgálati fogolyt. A most érvényben levő bűnvádi eljárás szerint ilyen kijelölésnek helye van ugyan, de a 49-ik szakaszt a gyakorlatban soha sem érvényesítették. A vizsgálóbíró végzése ellen a királyi ügyészség fölébbezést jelentett be. Ma hirdette aztán ki **Zelenka** bíró a szabadlábra helyezést elrendelő végzést **Guthy** Soma dr. védő előtt, aki azt megnyugvással tudomásul vette; megnyugodott abban **Sztáray** Tibor gróf is. A vádhatóság fölébbezésére az iratokat a törvényszék elé terjesztik, mely holnap határoz a vizsgálóbíró végzése fölött. Az ügy előadója **Baráth** Zoltán dr. törvényszéki bíró.

— **A tápió-szt.-mártoni zendülők.**

Ma folytatta a pestvidéki kir. törvényszék a tápió-szent-mártoni zendülők bűnpörének a tárgyalását. A vádlottak úgy vallanak mint tegnap. Tagadnak mindent körömszakadtáig elhadjarják a betanult vallomást. A teremben levő már kihallgatott vádlottak kaján mosolylyal hallgatják társaik vallomását, s csak akkor szedi ránczba homlokát az elnökük. **Varga** József, mikor valamelyik zavarában ki kottyant valami olyast, amit el kellett volna hallgatnia.

Délután a vádlottak kihallgatásával folytatják a tárgyalást.

Különböfélék.

— **A beteg főhercegeasszony.** **Natalia** főhercegnőről a «Budapesti Közlöny» heledik orvosi jelentése így szól: **Natalia** főhercegnő 6 cs. és kir. fenségénél az agy-lob által előidéztet nyomás jelenségei tartósabbak; a láztünetek mérsékeltek, az érverés meglehetősen szabályos; az eröbeli állapot kielégítő, a táplálkozás elégséges. Kelt Pozsonyban, 1898. évi márczius hó 22-én. délelőtt 8 óraker. Dr. **Kovács** György, s. k. Dr. **Tauscher** s. k. kir. tanácsos.

Mint tudósítónk telefonozza: a beteg **Natalia** főhercegnő állapota tegnap óta lényegesen rosszabbra fordult.

27-én, vasárnap fog először színre kerülni.

Nalalia főhercegnőnél tegnap este az agyngyomás jelenségei még inkább fokozódtak. A beteg az éjt nagyon nyugtalanul töltötte, csak reggel felé nyugodott meg, mire elaludt.

— **Andrássy Aladár gróf** állapotában tegnap óta nem állott be változás, s így még mindig aggodalomra ad okot. A délelőtti folyamán a beteg főurat meg látogatták **Koranyi** és **Herczel** tanárok, **Kelemen** háziorvos és **Horváth** dr. tanársegéd. **Nietzsche** professzor tegnap visszautazott Berlinbe.

— **A főudvarmesteri hivatal köréből.** A magyar hivatalos lap ma a főudvarmesteri hivatal köréből a következő híreket hozza:

Ó császári és apostoli királyi felsége legfelső elhatározásával az első főudvarmester **Lichtenfelsi Feilchner Frigyes**, **Knaipp Károly** és **Vetter Gusztáv** számtanácsosokat főszámtanácsosokká, **Neidhardt** Andrást számvizsgálót számtanácsossá és **Eisenmenger** Evald számvizsgálót asszisztensként számtánszámolt, az első főudvarmester **pesti Saegedy-Maszhák Aladár** és **Páimann** Ede báró második osztályú udvari fogalmazókat első osztályú udvari fogalmazókká, **Nepalack** Vilmos második osztályú udvari szertartási fogalmazót első osztályú udvari szertartási fogalmazóvá és **Kromar** Jenő dr. udvari gazdasági asszisztens udvari fogalmazó-segédévé nevezte ki a főudvarmesteri hivatalhoz.

— **Jókai és a külföld.** Tudvalevő dolog, hogy **Jókai Mór**, a magyar irodalom büszkesége, a külföldön is nagy népszerűséggel bír. Műveit a világ minden civilizált nemzetének a nyelvén élvezik és nevét a legjelesebb külföldi regényírókkal emlegetik egy sorban. Igen gyakran történik meg, hogy a külföldi folyóiratok megemlékeznek **Jókairól**, természetesen a legelismertebb, leghízelgőbb alakban közölve adatokat az ő életéből, működéséből. Most a 48-as események megünneplésének alkalmából a *«La presse internationale»* című francia folyóirat mutatja be olvasóinak **Jókai** Mór díszmagyaros arcképét. A képhez **A. Degaston** írt cikket, amelyben ismerteti a magyar sajtó történetét, annak mai meglepő virágzását és vázolja azt a kiváló szerepet, amelyet a *Magyar Hírlap* nagynevű dolgozó-társai a magyar sajtó megteremtésében és növelésében magasra emelésében játszott.

— **A Reichsrath új alelnökei.** A bécsi Reichsrath ma megválasztotta alelnökeit, akiket a következőkben mátnak be a magyar közönségnek:

Ferjancic András dr. az első alelnök törvényszéki bíró a krajnai **Adelsberg** városi kerület szlovén-liberális képviselője, **Stapban**, Krainában 1848 október 31-én született, jogi tanulmányait befejezte, 1875-ben avatták doktorrá. Bécsben mint törvényszéki gyakornok szolgált, a honnan 1876-ban adjunktussá Pettauba helyezték át. 1893. november havában a délszláv klub megalapításakor kilépett a Hohenwart-klubból. **Ferjancic** sokat foglalkozott jogi szakkérdésekben is. Az új választások alkalmával múlt év márciusában 959 szavazattal 570-et kapott. A **Reichsrathban** nem igen játszik szerepet és talán éppen ezért lett alelnök a képviselőháznak.

Lupul Iános a **Succava-Radautz-Kimpolung** kerület képviselője. Román származású 1836. szeptember 9-én született. 1864—1888-ig a csernovitzi községi és városi tanács tagja volt. A képviselőháza, mint **Tomaszcuk** utódját 1885. május 28-án választották be. A Lukovinai tartománygyűlésben 1866 óta a II. választó testületben a nagybirtokosokat képviseli. A tartománygyűlés román pártjának tagja 1875-ben ahhoz a párthoz csatlakozott, amely tüntetően hagyta ott a tartománygyűlést, minnek következtében reichsrathi mandátumot is elvesztette. Újra megválasztva, 1876-ban ismét bekerült a tartománygyűlésbe és ezzel kapcsolatban az országos bizottságba küldték ki. A parlamentben a **csernovitzi** kerületet képviselte. A Lukovinai tartománygyűlés feloszlása

és **Wassilko** bárónak tartományfőnöki állásától való felmentése után **Lupul** 1892. augusztus 30-án kinevezték tartományfőnöké. Ő kísérlette meg a román pártnak tartománygyűlésben a többi pártokkal való kibékítését, a románoknak a többi pártok felett való uralmának fentartásával. Újlag 1897. márciusába választották meg a Reichsrathba, melynek mindenkor ismert tagja volt. A delegációkon is szerepet játszik.

— **A Polónyi-Arányi ügy.** A mai lapokban **Arányi Miksa** dr. nyilatkozatot tesz közzé. E nyilatkozat következtében a Pol. Ért. munkatársai felkeresték **Polónyi Géza** orsz. képviselőt, ki a következőket mondta:

Arányi Miksa urral vitatkozni nem kívánok. Nehogy azonban a nagyközönség az ő nyilatkozata által félreértésnek legyen kitéve, köszönettel fogom venni, ha közölnétek, hogy a »Politikai Értesítő» nyomán a lapokban már közölt tényállás szerint nem való, mintha **Arányi Miksa** ur nevében tölem valaki elgötéltelt kért volna. Az a czélzat pedig, mintha a tegnapi képviselőházban tett nyilatkozatom összekötésbe lenne hozható a tölem nem is kért elgötéltellel, nyilvánvalólag meddő marad. A képviselőházban felolvasott okiratszerű adataim, nemcsak **Arányi Dávidról**, hanem **Arányi Miksa urról** is beszéltek, így pld. a felolvasott levél szerint **Horváth Miklós** nyugalmazott tanár ezt írja: »**Arányi**, hogy nagyobb botrány ne legyen most kéz alatt úgy ahogy lehet, kiegyezik egysesekkel azon illetel kikötése mellett, hogy az illető hallgatni fog.» »Pavor evangélikus lelkész leveleiben ez áll: ami arra a gondolatra birt hogy a szédelgés az igazgatósággal egyetértve kóvetettett el.» Tudtommal nem **Arányi Dávid**, hanem **Arányi Miksa** a vezérigazgató. A nagy tömegben kinnálkozó újabb adatokat egyelőre csak gyűjtöm. Egyéb mondani valóm nincs.

— **Az egri érsek ajándéka.** **Sammassa** József dr. egri érsek 10.149 frtot ajándékozott a pusztayendai rom.katolikus templom felépítésére. Ez által lehetővé tette a templom építésének mielőbbi befejezését. A pusztayendaiak most nyílt levélben köszönik meg az egri érsek nagylelkűségét.

— **A lippei forradalom.** Erről a történeti nevezetességű revolúcióról, amely a **Lippe-Deimold** hercegségben 1848. márcziusában játszódott le, lapunk egyik múlt számában emlékeztünk meg. A világra szülő eseménynek van egy másik verziója is. E szerint **Lengo** forradalmi színezetű polgársága színvillákkal felfegyverkezve nagy csapatban vonult a detmoldi hercegi kastély elé. Az óriási lármára a kastély kapitánya jelent meg az erkélyen és a következő kérdést intézte a harcias tömeghez: — »Mit kívántok, kedves gyermekeim? Fejedelmünk csakis a javatokat akarja.» Erre a tömeg kórusban: — »Hisz ez az, éppen, amit mi neki adni nem akarunk.»

SZINHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

A Nemzeti színházban: *Erzsébet királyné*. *Bartók* Lajos történeti drámája. Főszereplők: *Somló*, *Mihályfi*, *Jászai*, *Egressy*, *Helvey* L., *Hegyesi* M. és *Palotai* P. Kezdeté 7 órakor.

Az Operaházban: nincs előadás.

A várszínházban: *A nőszabó Feydeau* bohózata. Főszereplők: *Góth*, *Kalmár* P., *Gál*, *Déli* E., *Balassa* és *Varsányi*. Kezdeté 8 órakor.

A népszínházban: *Talmi hercegnő*. *Kontl* J. operettje. Főszereplők: *Németh*, *M. Csatai* Zs., *Z. Bárdi* G., *Blaha* L., *Risko* és *Solymosi*. Kezdeté 7 órakor.

A magyar színházban: *Aranylakodalmom 1848—1898*. *Beöthy* László és *Rákosi* Viktor színjátéka 8 képb. Kezdeté 7 órakor.

— **A «Ninon» premíer-je.** »Ninon», *Sztojanovics* Jenő két felvonásos dalművének első előadását egy nappal későbbre halasztotta az operaház igazgatósága, úgy, hogy az nem 26-án, szombaton, hanem

A kulisszák mögöl.

Két angyal jár-kel mostanában esténként a népszínház társalgójában. Az egyik: a szép **Solymosiné**, aki a segesvári csatát ábrázoló képben a mennyekbe ragadja **Petőfi**t, a másik: a szintén szép **Horváth Teruska**, aki az égből mutatja meg **Kossuth** Lajosnak a mai Budapestet. Mert a két angyal **Verő György** márcziusi darbjának a szereplője.

Tegnap este vidám dolog történt meg a két angyallal. Az, hogy összetévesztették őket és kicsi hiba, hogy az egyik nem szerepelt a másik helyett, a másik pedig az egyik helyett. Ebből pedig nagy baj lett volna, mert mindegyik «szerep» speciális gépezetekkel van összekötésben.

Történt azonban, hogy a társalgóban valaki hirtelen vállon csókolta a szép **Horváth Terust**. Visszafordul és — **Solymosiné** látja magával szemközt. Kölcsönös meglepetés és még kölcsönösebb magyarázgatás:

— Kérem, miért csókol meg annyi ember előtt?

— Pardon, azt hittem, hogy a feleségem Ezek a szárnyc legalább az övéi.

— Gyöngye kifogás! Jól tudja, hogy ebben a képben én vagyok az angyal.

— Igen, de a feleségem — mindig az!

Ezzel az ügy a lovagiasság szabályai szerint véget ért.

KÖZGAZDASÁG.

Jelentések a tőzsdékről.

A gabonaüzlet Budapesten. Amerika magasabb jegyzései a malmok vásárló kedvét tokozta, a forgalom nagyobb arányokat öltött. Elkelt szilárd iránzat mellett 30.000 q. buza 5—7 és krral magasabb áron.

A következő buzafajok kerültek forgamba.

Tiszavidéki	500 q.	75 kg.	12.90 frton,
	300	76.2	13.—
	100	75	12.70
Pestvidéki	700	78.5	12.40
	600	77.5	13.15
Dunavidéki	3400	76.5	12.77 ^{1/2}
	600	78.5	13.05
Bánsági	900	78.5	12.70
	1000	78.8	12.60
Bácskai	1700	74.5	11.90
Zentai	1900	73.5	12.50
Szt. tamási	2500	78.7	12.70
Romániai	3000	72	10.07 ^{1/2}
	4200	73	10.40
Szerb	2200	74	11.20

Egyéb gabonaművekben a hangulat szilárd, az árak javultak. *Rozsot* 8.70—8.90. *tengerit* 5.35—5.45, és *zabot* 6.60—7.70 frton adták el.

A határidőpiazcon barátságos hangulat terjedt el, az árak mérsékelten emelkedtek.

Kötötték:

Buza tavaszra	12.21—12.31
Buza őszre	9.08—9.15
Rozs tavaszra	8.55—8.58
Tengeri máj.-jun.-ra	5.87—5.41
Zab tavaszra	6.72—6.58

A déli tőzsde zárlatjegyzései:

Buza tavaszra	12.80—12.31
„ őszre	9.13—9.14
Rozs tavaszra	8.57—8.59
Tengeri máj.-jun.-ra	5.89—5.41
Zab tavaszra	6.57—6.58

A budapesti értéktőzsde. A gabonaárak rohamos emelkedése megakadályozta a szilárd iránzat érvényesülését, a forgalom korlátoltan alakult.

Zárlatok maradt: magyar hitelrészvény 383.50 magyar aranyáradek 121.70 magyar koronajáradek 99.50, pesti magyar kereskedelmi bank részvény 1415.—, oszt. hitelrész. 384.80 lezárt hitelbank részvény 251.50 jelzáloghitelbank részvény 258.— rimamurányi vasmű részvény 246.75, salgótarjáni kőszénbánya részvény 620.— déli vasút részvény 79.— városi villamos részvény 276.25, közut vaspálya részvény 402.50 forinton.

A gabonaüzlet Bécsben. A tengerentuli szilárd tudósítások az irányzatot megszilárdították, a kenyermagvak emelkedtek.

Jegyzések:

Buza tavaszra	12.31—12.36
Rozs tavaszra	8.90—8.92

Tengeri máj.-jun.-ra 5.68—6.70
Zab tavaszra 6.98—6.99

A bécsi értéktőzsde. A spekuláció tartózkodása következtében az árfo-lyamok mérsékelten csökkentek.

Jegyzetek: osztrák hitelrészvény 364.70 magyar hitelrészvény 388.25, magyar aranyjáradek 121.70, magyar korona-járadek 99.50 anglo bank 160.50, osztrák-magyar államvasút részvény 340.50 frton.

Felelős szerkesztő **Neszmély Artur.**

Nyilatkozat.

Polónyi Géza orsz. gy. képviselő urtól — mint ezt a lapok is közölték — elégtételt kértem nem azért, mert a New-York életbiztosító társaságot támada, de mert rólam, az én egyéni működésemről a való tényállásnak meg nem felelő dolgokat állítván, egyéni reputációmát sértette. A képviselő ur a mai ülésben nyilatkozott a képviselőházban. Konstatálta, hogy nem én vagyok az igazgató, hanem **Arányi D.** (Dávid) ügynőkről beszélt. Természetesnek találom, hogy ezt a rektifikációt is az az animozitás jellemzi, amellyel a New-York elleni egész támadást intézte.

A czélzat világos. Befekteteni a társulatot, amelynek magyarországi üzletei az én működésemmel vannak köve. Ez által ferde helyzetet teremteni számomra, hogy a közvéleménynek az a része, amely rendszerint az első impressziók alapján ítél, már eleve is igaztalan állásfoglalásra kényszeríthessék.

Mindezekkel szemben kijelentem:

1. magam voltam az, aki a budapesti kereskedelmi és iparkamara által összehívott enquete alkalmával már a múlt (1897) évben sürgettem a kereskedelmi törvény szigorítását a biztosító társaságokkal szemben; állami felügyeletet és a díjtartaléknak az országban való elhelyezését és az ügynői kérdés rendezését követelve;
2. Valótlan, hogy én csupán 276 forint adót fizetek. Ez csak a IV. oszt. adóm. A sokkal nagyobb összegű III. oszt. adót azonban nem emlegette.
3. Valótlan, hogy én akarék arra ösztönöztem, vagy utasítottam volna, hogy visszaélésekkel szerezen biztosítottakat a New-York számára. Ellenkezőleg. Valahány visszaélésről tudomást szereztem, az ügynőkkel a legszigorubbban jártam el. A beigazoltan félrevezetett ajánlattevőkkel az üzletet stornóztam. Erre vonatkozólag múlt évi november 1-én körlevelet is bocsátottam ki, amelynek harmadik pontja szóról-szóra így hangzik:

»A New-York felügyelőitől és agenseitől okvetlenül megkívánja, hogy a biztosítandó fél lelkiismeretesen kiszolgáltatás- sák és az oly felügyelő vagy szerző ellen ki az ajánlattevőt félrevezeti, eltekintve hogy az üzlet részére veszendőbe megy, a legszigorubb rendszabályokat fogja alkalmazni.»

4. Senkit soha föl nem bízattam ügynőkem közül, hogy valakit tettleg bántalmazzon, annál kevésbé bátorítottam visszaélésekre, mivel én a visszaéléseket a legnagyobb erellyel üldöztem.

Ezt tartom szükségesnek kinyilatkoztatni addig, míg **Polónyi Géza** urnak a »New-York« ellen irányított támadásának minden egyes pontjára az okmányolt választársulatom megadja és mig magam részéről az alaptalan vádaskodással szemben az illető hamis vádaskodók ellen a bíróság előtt eljárhatok.

Budapest, 1898. márczius 22.
Arányi Miksa dr. s. k.

Bem-Petőfi

Nagy körkép a szabadságharcból.

Festette: **Vágó, Styka, Spányi.**
Látható reggel 9 órától. Este vilamos fényűl.
Arena-ut 70. Városliget. — Belépő díj 60 kr.

Husvétli sonka

ugyszintén legnagyobb választóku raktár mindennemű finom bel- és külföldi husneműek, sajtok, fűszer- és gyarmatárak likőrök, cognac, pezsgők, befőttek, sütemények, csokoládé cukorkák, korai befőttek, és korai gyümölcsök, friss őszi barack, zöld borsó, földieper, és saláta uborkában

Buffet-Regi. elizőszoba.
Meglátásokat mulatásokra, ebédekre, vacsorákra házai, legjobb kis olgálás és legszabb rendezéssel a legolcsóbb árak mellett elfogad

Hübner Frigyes
husnemű-, csemegé-, sajt-, vaj- és borízlet
Budapest, Váci-utca 12.